

**ADVIES¹ 2023/03 VAN DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE
BEDRIJFSREVISOREN**

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
MB/IVB/CL/AW/jv

Datum
27.04.2023

Geachte Confrater,

Betreft: Advies met betrekking tot de opdracht van de bedrijfsrevisor met betrekking tot de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen

1. Context van dit advies en geldende huidige norm

Op 13 december 2013 nam de Raad van het IBR de “Norm inzake de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen in België” (hierna: “de huidige norm”) aan.

Sinds de inwerkingtreding van deze norm, is het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) in werking getreden. Hiermee werden nieuwe opdrachten aan de bedrijfsrevisoren toevertrouwd en werden bepaalde opdrachten, die reeds bestonden onder het Wetboek van vennootschappen, gewijzigd.

Op 27 januari 2023 besliste de HREB dat het verzoek tot goedkeuring van de ontwerpnorm onontvankelijk was. Om de procedure omtrent de ontwerpnorm te volgen, raadpleegt u de website van het IBR: [Fusies en splitsingen \(ibr-ire.be\)](https://www.ibr-ire.be/fusies-en-splitsingen).

Dit advies wijzigt niet de huidige norm en vervangt niet de ontwerpnorm maar is bedoeld om ondersteuning aan de bedrijfsrevisoren te bieden bij de toepassing van de norm inzake de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen in België in het licht van de wijzigingen doorgevoerd door het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

¹ Via adviezen ontwikkelt het Instituut de rechtsleer inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt (art. 31, §7 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren); enkel de normen en aanbevelingen zijn bindend.

In de kaders wordt de aandacht gevestigd op belangrijke aangelegenheden die de huidige norm aanvullen of waarin dit advies de huidige norm actualiseert in functie van het gewijzigd normatief kader of interpretaties.

2. Context van de opdracht

Ingevolge het WVV zijn volgende herstructureringen van vennootschappen² mogelijk:

- de (grensoverschrijdende) fusie door overneming (art. 12:26, 12:114 en 15:5 WVV)
- de (grensoverschrijdende) fusie door oprichting van een nieuwe vennootschap (art. 12:36, 12:39 en 12:114 WVV);
- de splitsing door overneming (art. 12:62 en 12:65 WVV);
- de splitsing door oprichting van nieuwe vennootschappen (art. 12:74, 12:78 en 12:81 WVV);
- de splitsing door combinatie van overneming en oprichting (art. 12:6 en 12:91 WVV); en
- de met fusie of splitsing van vennootschappen gelijkgestelde verrichtingen (art. 12:7 en 12:8 WVV).

Onderhavige advies betreft de opdracht die door de bedrijfsrevisor wordt uitgevoerd in het kader van de fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen, alsook op de ermee gelijkgestelde verrichtingen, bedoeld in Boek 12 van het WVV met betrekking tot de herstructurering van vennootschappen, evenals op de oprichting via fusie of via holding van een Europese Vennootschap (SE) bedoeld in Boek 15 (art. 15:4 – 15:9 en 15:10 – 15:13 WVV) en op de oprichting via fusie van een Europese Coöperatieve Vennootschap (SCE) bedoeld in Boek 16 (art. 16:5 – 16:9 WVV).

Een verslag van een bedrijfsrevisor betreffende de opdracht met betrekking tot de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen is niet vereist in de met de fusie of splitsing van vennootschappen gelijkgestelde verrichtingen volgens artikel 12:7 WVV en 12:8 2° WVV ((partiële) fusie of splitsing na vereniging van alle aandelen in één hand).

² Beoogt volgende definities: “**BV**”: de besloten vennootschap (art. 1:5, § 2 WVV); “**CV**”: de coöperatieve vennootschap (art. 1:5, § 2 WVV); “**VOF**”: de vennootschap onder firma (art. 1:5, § 2 WVV); “**CommV**”: de commanditaire vennootschap (art. 1:5, § 2 WVV); “**NV**”: de naamloze vennootschap (art. 1:5, § 2 WVV); “**SE**”: de Europese vennootschap (art. 1:5, § 2 WVV); “**SCE**”: de Europese coöperatieve vennootschap (art. 1:5, § 2 WVV); “**CV erkend als SO**”: de CV erkend als sociale onderneming (art. 8:5, § 1, 4de lid, WVV).

In het geval van een voorgenomen fusie, splitsing, of gelijkgestelde verrichting in de zin van artikel 12:7 WVV, of een verrichting van inbreng van een algemeenheid in de zin van artikel 12:9 WVV, tussen verbonden vennootschappen waarbij een vennootschap genoteerd is, is artikel 7:97 WVV betreffende de procedure bij intragroepsbelangenconflicten eveneens van toepassing. Bijgevolg is naast een verslag over het fusie- of splitsingsvoorstel ook een specifiek verslag van de commissaris vereist, tenzij de transactie onder de vrijstellingen valt (art. 7:97, § 4 WVV).

Ter verduidelijking van §1.1.5. van de huidige norm, is de norm van het IBR inzake de opdracht van de bedrijfsrevisor in het kader van een inbreng in natura en quasi-inbreng niet van toepassing wanneer er een verslag van een bedrijfsrevisor over het fusie- of splitsingsvoorstel bedoeld door de onderhavige advies werd opgesteld. De norm van het IBR inzake de opdracht van de bedrijfsrevisor in het kader van een inbreng in natura en quasi-inbreng is wel van toepassing op de inbreng die het gevolg is van een fusie- en splitsingsverrichting, *indien de vennootschap afstand heeft gedaan van het verslag over de ruilverhouding.*

Geen verslag van een bedrijfsrevisor over het voorstel van fusie of splitsing is vereist wanneer alle vennoten of aandeelhouders en alle houders van effecten waaraan stemrecht in de algemene vergadering is verbonden, **daarvan hebben afgezien** (art. 12:26, § 1, 12:62, § 1, 12:68, § 1, 12:74, 12:78 juncto 12:81; grensoverschrijdende fusie 12:114, § 3 WVV).

In dit geval wordt het revisoraal **verslag over de inbreng in natura beoogd** door de artikelen 5:7, 5:133, 6:8, 6:110, 7:7 en 7:197 WVV verplicht, behoudens de uitzonderingen in de artikelen 5:7, § 2, 5:133, § 2, 6:8, § 2, 6:110, § 4, 7:7, § 2 en 7:197, § 2 WVV. Een revisoraal verslag over de inbreng in natura is eveneens vereist in de gevallen beoogd door artikel 12:77, tweede lid en 12:78, laatste lid WVV. Deze betreffen de situatie waar de aandelen worden uitgegeven aan de aandeelhouders van de gesplitste vennootschap evenredig aan hun rechten in het kapitaal van deze vennootschap, of als de vennootschap geen kapitaal heeft, hun aandeel in het eigen vermogen.

Wat de tussenkomst van de bedrijfsrevisor betreft in het kader van de **uitgifte van nieuwe aandelen** (art. 5:121, § 1, eerste lid, art. 6:108, § 2 en art. 7:179, § 1 WVV) **of de wijziging van rechten verbonden aan soorten aandelen** (art. 5:102, derde lid, art. 6:87, derde lid, of art. 7:155, derde lid WVV), is het in principe zo dat, onder voorbehoud van bijzondere bepalingen, de tussenkomst van een bedrijfsrevisor niet vereist is indien een verslag over het fusie- of splitsingsvoorstel en de

ruilverhouding wordt opgesteld door de bedrijfsrevisor. Ingeval de aandeelhouders voor de toepassing van de inbreng in natura hebben gekozen, is de bijkomende tussenkomst vereist (art. 12:30, § 3, 12:43, § 3, 12:53, § 3, 12:67, § 3, 12:83, § 3, 12:116, § 4 WVV).

Betreffende de grensoverschrijdende fusie, indien alle vennoten of aandeelhouders in elk van de betrokken vennootschappen hiermee hebben ingestemd, is noch het onderzoek van het gemeenschappelijk voorstel voor een grensoverschrijdende fusie door de bedrijfsrevisor, noch het verslag over het fusievoorstel door de bedrijfsrevisor vereist (art. 12:114, § 3 WVV).

Onderhavig advies betreft niet de fusies of splitsingen van (i)vzw's of stichtingen.³

3. Doelstelling van de opdracht

De doelstellingen van de bedrijfsrevisor zijn:

- verslag uit te brengen over het fusie- of splitsingsvoorstel;
- te verklaren in welke mate de ruilverhouding van de aandelen, naar zijn mening, relevant en redelijk is.

Het WVV heeft de formulering van de opdracht van de bedrijfsrevisor op dit punt gewijzigd. De bedrijfsrevisor dient nu te verklaren in welke mate de ruilverhouding *relevant* en redelijk is.

4. Algemeen

1. Deontologische beginselen

Sinds de inwerkingtreding van de huidige norm, dient de bedrijfsrevisor de deontologische beginselen na te leven zoals vastgesteld door de wet van 7 december 2016⁴. De bedrijfsrevisor dient de in België van kracht zijnde wetgeving en regelgeving na te leven die van toepassing is in het kader van zijn opdracht.

³ Een specifieke [technische nota met betrekking tot de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van verenigingen en stichtingen](#) werd op 3 juni 2021 gepubliceerd door de Raad van het IBR.

⁴ De wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren.

De bedrijfsrevisor dient in volledige onafhankelijkheid te handelen bij het uitvoeren van de opdracht, met respect van de beginselen van de beroepsethiek.

Hij mag niet betrokken zijn bij de besluitvorming van de vennootschap waarvoor hij de opdracht uitvoert. Zo zou zijn onafhankelijkheid in het gedrang komen indien hij, zijn kantoor of, voor zover van toepassing, personen die deel uitmaken van het netwerk zoals gedefinieerd in de wet van 7 december 2016, betrokken zou(den) zijn bij het opstellen van het fusie- of splitsingsvoorstel en in het bijzonder het bepalen van de (elementen van de) ruilverhouding.

In de vennootschappen zonder commissaris zal de bedrijfsrevisor die andere opdrachten voor de vennootschap uitvoert, er bijzonder aandachtig voor zijn dat hij niet in de situatie van zelfcontrole komt of dat hij in een situatie komt dat de perceptie ontstaat dat zijn onafhankelijkheid in het gedrang komt. Hij documenteert de eventuele bedreigingen voor zijn onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die zijn genomen om de bedreigingen te beperken.

De bedrijfsrevisor kan slechts een opdracht aanvaarden of voortzetten in het kader van een fusie of een splitsing van vennootschappen indien hij er zich van heeft kunnen verzekeren dat hij zijn conclusie in alle onafhankelijkheid van de betrokken partijen kan uitdrukken.

De bedrijfsrevisor dient over een kwaliteitsmanagementsysteem te beschikken, zodat wordt verzekerd dat de opdracht uitgevoerd wordt overeenkomstig de wettelijke en regelgevende bepalingen en de vereisten inzake verslaggeving.

Sinds de inwerkingtreding van de huidige norm, werd de norm inzake de toepassing van de internationale standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2 (ISQM 1 en 2) en van ISA 220 (Herzien) in België goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.

De bedrijfsrevisor dient de algemene norm van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan de bedrijfsrevisor na te leven, die sinds de huidige norm in werking is getreden.

Deze algemene norm bevat onder meer de vereisten met betrekking tot de opdrachtaanvaarding (met inbegrip van de opdrachtbrief), de opdrachtdocumentatie en de inhoud van het verslag van de bedrijfsrevisor.

In de vennootschappen waar een commissaris werd aangesteld, wordt hij van rechtswege met deze *assurance*-opdracht belast. Artikel 3:62, §2 WVV bepaalt dat

de commissarissen in de vennootschap die aan hun wettelijke controle is onderworpen, noch in een daarmee verbonden entiteit of persoon zoals bedoeld in artikel 1:20 WVV, een andere taak, mandaat of opdracht mogen aanvaarden, die zal worden vervuld tijdens de duur van hun mandaat of erna, en die de onafhankelijke uitoefening van hun taak als commissaris in het gedrang zou kunnen brengen.

Alvorens deze opdracht te aanvaarden en in het kader van de cliëntidentificatie vergewist de bedrijfsrevisor, die niet de commissaris is, zich ervan of deze vennootschap voldaan heeft aan de wettelijke verplichting om een commissaris aan te stellen krachtens de artikelen 3:73 *juncto* 1:24, §1 en 3:72 WVV. In voorkomend geval, laat hij de vennootschap bevestigen dat deze er wettelijk niet toe gehouden is een commissaris aan te stellen.

Het naleven van de wettelijke vereisten inzake het aanstellen van een commissaris is de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan⁵ van de vennootschap. De bedrijfsrevisor vergewist zich van de procedures die binnen de vennootschap werden gevolgd om na te gaan of de vennootschap ertoe gehouden is een commissaris aan te stellen.

Gelet op artikel 3:97, §2 WVV onthoudt de bedrijfsrevisor zich van het aanvaarden of voortzetten van deze opdracht bij elke vennootschap als hij weet dat er niet is voldaan aan de aanstellingsplicht van een commissaris⁶.

Alvorens deze opdracht te aanvaarden, gaat de bedrijfsrevisor bij de vennootschap na of een andere bedrijfsrevisor in de loop van de voorafgaande twaalf maanden, belast is of werd met deze opdracht bij dezelfde vennootschap. Artikel 13, § 4, eerste lid, van de wet van 7 december 2016 bepaalt voor de bedrijfsrevisoren immers dat: *“Alvorens een opdracht te aanvaarden, gaat de bedrijfsrevisor bij de onderneming of het organisme na of een andere bedrijfsrevisor in de loop van de voorafgaande twaalf maanden, belast is of werd met een revisorale opdracht bij dezelfde entiteit”*.

De van toepassing zijnde wettelijke en regelgevende bepalingen regelen de opvolging tussen leden van eenzelfde Instituut.

⁵ Onder “bestuursorgaan” verstaat men de bestuursorganen van de te fuseren of te splitsen vennootschappen ; beoogt in sommige gevallen “het bestuursorgaan.

⁶ We brengen in deze context de wederzijdse principes in herinnering. Cf. <https://www.ibr-ire.be/nl/actueel/news-detail/itaa-en-ibr-publiceren-wederzijdse-principes-voor-hun-gemeenschappelijke-opdrachten>.

Indien de partijen in verband met deze opdracht reeds voorafgaandelijk een bedrijfsrevisor hebben geraadpleegd, zal de bedrijfsrevisor, overeenkomstig de algemene deontologische principes en zoals aangegeven in §1.3.5. van de huidige norm, met hem contact moeten opnemen, teneinde:

- de informatie te bekomen, met inachtnaam van het beroepsgeheim, omtrent de omstandigheden die de cliënt ertoe zouden kunnen aangezet hebben om een andere bedrijfsrevisor te raadplegen;
- zich te vergewissen van de betaling van de verschuldigde en niet-betwiste honoraria.

Wanneer een bedrijfsrevisor, al dan niet in zijn hoedanigheid van commissaris, is belast met de opdracht, is hij in sommige omstandigheden genoodzaakt om contact op te nemen met de bedrijfsrevisor al dan niet commissaris of gecertificeerd accountant van de andere betrokken vennootschap, teneinde informatie te bekomen over deze vennootschap en er eventueel zelf werkzaamheden uit te voeren. (cf. §1.3.4. van de huidige norm)

Wanneer verschillende bedrijfsrevisoren optreden bij eenzelfde verrichting, moeten zij elkaar de conclusie mededelen van hun werkzaamheden vóór zij hun verslag opstellen.

Er geldt geen geheimhoudingsplicht voor de uitwisseling van informatie tussen de commissarissen, de bedrijfsrevisoren of de gecertificeerde accountants van vennootschappen die betrokken zouden zijn bij verrichtingen van fusies, splitsingen, gelijkgestelde verrichtingen, inbrengen van een algemeenheid of van een bedrijfstak (art. 86, § 1, 7° Wet van 7 december 2016).

De geheimhoudingsplicht doet geen afbreuk aan het recht van elke bedrijfsrevisor om rechtstreeks bij elk van de betrokken vennootschappen alle verklaringen of informatie op te vragen en alle onderzoeken te doen die hij nodig acht.

Indien de bedrijfsrevisor in het kader van de uitvoering van de opdracht een inbreuk op het WVV vaststelt, communiceert hij dit schriftelijk aan het bestuursorgaan. Indien de vastgestelde inbreuk een directe invloed heeft op de verrichting, vermeldt de bedrijfsrevisor dit in zijn verslag.

Het behoort niet tot de beoogde opdracht van de bedrijfsrevisor om actief inbreuken op het WVV te onderzoeken.

De procedure beschreven in artikel XX.23 van het Wetboek van economisch recht is van toepassing op alle opdrachten. De bedrijfsrevisor zal in het bijzonder

aandacht hebben voor de continuïteitsaspecten en hiermee rekening houden bij het formuleren van zijn werkzaamheden.

Op uitdrukkelijke vraag van het bestuur en met de toelating van de algemene vergadering, woont de bedrijfsrevisor, die geen commissaris is, de beraadslagingen van de algemene vergadering bij.

II. Aard van de opdracht

Het betreft een *assurance*-opdracht, die als doel heeft een redelijke mate van zekerheid te verschaffen over de relevantie en de redelijkheid van de ruilverhouding.

Bij een *assurance*-opdracht met een redelijke mate van zekerheid is de kans dat de bedrijfsrevisor een verkeerde uitspraak doet over de betreffende informatie tot een vaktechnisch aanvaardbaar laag niveau teruggebracht. De bedrijfsrevisor formuleert een conclusie over de betrouwbaarheid van de informatie. Dat doet hij in positieve vorm.

Omwille van het *sui-generis* karakter van deze opdracht hebben de ISA's, ISRE 2410 en de Norm met betrekking tot de contractuele controle van KMO's en kleine (i)vzw's en stichtingen en de gedeelde wettelijk voorbehouden opdrachten bij KMO's en kleine (i)vzw's en stichtingen voor deze opdracht geen aanvullend karakter.

III. Opdrachtbrief

Sinds de inwerkingtreding van de huidige norm in 2013, moet de bedrijfsrevisor overeenkomstig **artikel 21 van de wet van 7 december 2016 een opdrachtbrief opstellen en is de algemene norm van 29 november 2019**, die onder meer vereisten met betrekking tot de opdrachtaanvaarding (met inbegrip van de opdrachtbrief) bevat, in werking getreden.

De bedrijfsrevisor verkrijgt van het bestuursorgaan of een persoon die hiertoe gedelegeerd werd, een opdrachtbrief. De bedrijfsrevisor moet erover waken dat deze opdracht het voorwerp uitmaakt van een opdrachtbrief ondertekend door beide partijen. De bedrijfsrevisor kan het opportuun achten om van de andere bij de verrichting betrokken vennootschap(pen) een brief houdende kennisgeving te verkrijgen. De inhoud van deze brief houdende kennisgeving is gelijk aan deze van de opdrachtbrief.

De vermeldingen op te nemen in de opdrachtbrief worden behandeld in §1.3.2. van de huidige norm.

De opdrachtbrief bevat, ten minste, de volgende elementen:

- de identificatie van de bedrijfsrevisor en van zijn hoedanigheid (bedrijfsrevisor, commissaris);
- de identificatie van de cliënt;
- de beschrijving van de opdracht, rekening houdend met de volgende aspecten:
 - o de doelstelling, de reikwijdte en de uitvoeringsmodaliteiten van de opdracht;
 - o een vermelding van de opstelling van een schriftelijk verslag houdende de resultaten van de opdracht;
 - o een verwijzing naar het in België van toepassing zijnde wettelijk en normatief kader;
 - o het feit dat het verslag uitsluitend zal worden opgesteld ingevolge artikel(en) 12:26, 12:39, 12:62 of 12:78 van het WVV, dat de verspreiding ervan beperkt is tot het beoogd gebruik, en enkel geldt indien de fusie of splitsing plaatsvindt binnen de 3 maanden volgend op de datum van het verslag;
- de verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor, met inbegrip van, onder andere:
 - o het nazicht van het fusie- of splitsingsvoorstel;
 - o het nazicht van de mate waarin de ruilverhouding van de aandelen relevant en redelijk is; en
 - o het onderzoek van waarderingsmethodes en, in voorkomend geval, van de veronderstellingen die aan de grondslag liggen van het vaststellen van de ruilverhouding;
- de verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan, met inbegrip van, onder andere:
 - o een verwijzing naar de verplichting om toegang te verschaffen tot alle informatie en personen die voor de uitvoering van de opdracht relevant is of zijn;
 - o de methoden⁷ waarmee de ruilverhouding is vastgesteld;

⁷ Zoals in de Memorie van Toelichting bij het WVV (p. 199) aangegeven is inzake de methoden bij inbreng in natura, geldt, *mutatis mutandis*, ook in het kader van een fusie- of splitsingsverrichting dat het gebruik van het woord “methoden” niet uitsluit dat in gemotiveerde gevallen slechts één waarderingsmethode wordt gebruikt.

- indien er werd gebruikgemaakt van toekomstgerichte financiële informatie⁸ bij het vaststellen van de ruilverhouding, de veronderstellingen die aan de grondslag liggen van het vaststellen van de ruilverhouding;
- de bepaling en de betalingsvoorwaarden van de honoraria.

We brengen in herinnering dat de algemene norm van 29 november 2019 van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan de bedrijfsrevisor onder meer vereisten met betrekking tot de opdracht aanvaarding (met inbegrip van de opdrachtbrief) bevat.

IV. Documentatie

Bij de uitvoering van zijn opdracht brengt de bedrijfsrevisor alle stukken en gegevens samen, die kunnen dienen om de werkzaamheden die hij heeft verricht te onderbouwen.

De bedrijfsrevisor dient onder andere volgende informatie over de vennootschappen te verkrijgen en te documenteren (cf. §2.1.1. van de huidige norm):

- de statuten;
- de identificatie van de bestuursorganen;
- het fusie- of splitsingsvoorstel;
- de kapitaal- of eigenvermogenstructuur, met een bijzondere aandacht voor de rechten die verbonden zijn aan de diverse soorten van aandelen die het kapitaal al dan niet vertegenwoordigen;

⁸ Onder “toekomstgerichte financiële informatie” verstaat men financiële informatie welke is gebaseerd op verwachtingen omtrent toekomstige gebeurtenissen en mogelijke acties van een vennootschap. Deze informatie is naar zijn aard uiterst subjectief waarbij het maken van afwegingen een belangrijke rol speelt. Toekomstgerichte financiële informatie bestaat uit prognoses en/of projecties. Onder ‘prognose’ wordt verstaan die toekomstgerichte financiële informatie welke is gebaseerd op veronderstellingen omtrent toekomstige gebeurtenissen waarvan het bestuursorgaan verwacht dat deze zullen plaatsvinden en de op grond daarvan te nemen acties, voor zover bekend op het moment dat de informatie wordt opgesteld (best mogelijke schattingen of “*best-estimate assumptions*”) Onder ‘projectie’ wordt verstaan die toekomstgerichte financiële informatie welke is gebaseerd op: (i) theoretische assumpties (“*hypothetical assumptions*”) omtrent toekomstige gebeurtenissen en door het bestuursorgaan te nemen acties, waarvan niet vaststaat dat ze daadwerkelijk zullen plaatsvinden, zoals in het geval van een vennootschap die zich in een opstartfase bevindt of overweegt een belangrijke wijziging in de aard van de bedrijfsactiviteiten aan te brengen; of (ii) een combinatie van best mogelijke schattingen (“*best-estimate assumptions*”) en theoretische assumpties.

- de financiële overzichten die voor de waardering van de bij de verrichting betrokken vennootschappen werden gebruikt (met inbegrip van de waarderingsregels);
- in voorkomend geval, de tussentijdse staat (art. 12:28, § 2, 5° / 12:41, § 2, 5° / 12:51, § 2, 4° / 12:64, § 2, 5° / 12:80, § 2, 5° / 12:115, § 2, 5° WVV);
- de informatie die toelaat om de relevante maatregelen van interne controle en risicobeheer te begrijpen die als basis dienen voor het bepalen van de ruilverhouding;
- het bewijskrachtig materiaal ter onderbouwing van de gegevens die als grondslag voor de berekening van de ruilverhouding werden gebruikt;
- de nodige inlichtingen betreffende de onderlinge afstemming van de waarderingsmethoden die door beide vennootschappen met het oog op de vaststelling van de ruilverhouding werden gebruikt;
- informatie betreffende elke belangrijke wijziging in het vermogen, die zich tussen de datum van de opstelling van de financiële overzichten die voor de waardering werden gebruikt en de datum van het verslag van de bedrijfsrevisor, heeft voorgedaan;
- de informatie vereist door de andere verplichte vermeldingen in het fusie- of splitsingsvoorstel;
- de specifieke kenmerken en omstandigheden van de economische activiteit⁹ en van de sector;
- desgevallend, de schriftelijke bevestiging van de bestuursorganen aangaande de veronderstellingen en de methoden volgens welke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld;
- de gegevens voor identificatie m.b.t. de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten.

5. Uit te voeren werkzaamheden teneinde het verslag bij de fusie of splitsing op te stellen

Teneinde verslag uit te brengen over het fusie- of splitsingsvoorstel neemt de bedrijfsrevisor kennis van dit voorstel. Hij neemt kennis van de globale context van de verrichting. (cf. §1.2.1. huidige norm)

⁹ De specifieke kenmerken en omstandigheden van de economische activiteit zijn bv. sectorale regelgeving, één enkele klant, milieuproblematiek, enz.

De procedure voorafgaand aan het besluit tot fusie of splitsing kan als volgt worden samengevat.

Het eerste officiële document van de procedure is het fusie- of splitsingsvoorstel. Het is een stuk dat gemeenschappelijk is voor alle te fuseren of te splitsen vennootschappen. Het wordt opgesteld door de bestuursorganen van de verschillende vennootschappen. Het wordt, naar keuze, onderhands dan wel bij authentieke akte opgesteld. De minimuminhoud van dit voorstel wordt in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opgegeven (art. 12:24, 12:37, 12:59, 12:75 en 12:111 WVV).

Uiterlijk zes weken vóór de algemene vergadering die over de fusie of splitsing beslist, wordt het voorstel door elk van de te fuseren of te splitsen vennootschappen ter griffie van de ondernemingsrechtbank neergelegd. Derden worden ervan ingelicht door een vermelding in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

In elke bij de fusie of splitsing betrokken vennootschap stelt het bestuursorgaan een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de te fuseren of te splitsen vennootschappen wordt uiteengezet en waarin tevens uit een juridisch en economisch oogpunt worden toegelicht en verantwoord:

- de wenselijkheid van de fusie of splitsing, de voorwaarden en de wijze waarop ze geschieden en de gevolgen ervan;
 - de methoden volgens welke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld;
 - het betrekkelijk gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht;
 - de waardering waartoe elke methode komt;
 - de moeilijkheden die zich eventueel hebben voorgedaan; en
 - de voorgestelde ruilverhouding
- (art. 12:25, 12:38, 12:61, 12:77 en 12:113 WVV).

In elke vennootschap wordt een schriftelijk verslag over het fusie- of splitsingsvoorstel opgesteld hetzij door de commissaris hetzij, wanneer er geen commissaris is aangesteld, door de bedrijfsrevisor (art. 12:26, 12:39, 12:62, 12:78 en 12:114 WVV).

In bijlage 1 wordt een tabel opgenomen van de bepalingen in het WVV en de uit te brengen verslagen.

De bedrijfsrevisor neemt vooraf kennis van de essentiële kenmerken van de voorgenoemde verrichting. De voorafgaande werkzaamheden omvatten de

aspecten van algemene kennis van de betrokken vennootschappen en de identificering van de doelstellingen van de verrichting, alsook van de omstandigheden waarin de verrichting plaatsvindt. (cf. § 2.1. huidige norm)

De bedrijfsrevisor beschikt over de verslagen – eventueel de ontwerpverslagen – die de bestuursorganen van elk van de bij de verrichting betrokken vennootschappen opstellen. (cf. § 2.1.2 huidige norm)

Die verslagen bevatten fundamentele inlichtingen, waarmee de bedrijfsrevisor in elk geval rekening dient te houden:

- een uiteenzetting van de stand van het vermogen van de betrokken vennootschappen;
- de toelichting en de verantwoording, uit een juridisch en economisch oogpunt, van de wenselijkheid, de voorwaarden en de wijze waarop de verrichting geschiedt en de gevolgen ervan;
- de ruilverhouding van de aandelen: de methoden volgens dewelke de ruilverhouding is vastgesteld, het betrekkelijke gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht, de waardering waartoe elke methode leidt en de moeilijkheden die zich eventueel hebben voorgedaan bij de vaststelling van de ruilverhouding.

Bij de uitvoering van zijn opdracht verkrijgt de bedrijfsrevisor alle stukken en economische gegevens die hij onontbeerlijk voor zijn *assurance*-opdracht acht. De te verkrijgen stukken en economische gegevens betreffen onder meer (cf. § 2.3. huidige norm):

- de waardering van de betrokken vennootschappen;
- de analyse van de ruilverhouding;
- het fusie- of splitsingsvoorstel.

1. Nazicht van het fusie- of splitsingsvoorstel

Overeenkomstig § 2.6. van de huidige norm, gaat de bedrijfsrevisor na of in het fusie- of splitsingsvoorstel alle door het toepasselijke wetsartikel vereiste informatie is vermeld. Hij gaat tevens na of de erin vermelde informatie overeenstemt met de inlichtingen die hij bij de bestuursorganen heeft kunnen verkrijgen.

De bedrijfsrevisor beoordeelt, in het licht van de informatie waarvan hij kennis heeft, of er een afwijking van materieel belang bestaat in het fusie- of splitsingsvoorstel dat gezamenlijk door de bestuursorganen van de betrokken vennootschappen is opgesteld.

Een afwijking in het fusie- of splitsingsvoorstel impliceert dat de informatie onjuist is vermeld of anderszins misleidend is (inclusief omdat het informatie weglaat of verhuult die nodig is voor een goed begrip van een aangelegenheid die is toegelicht in het fusie- of splitsingsvoorstel).

De volgende kenmerken verschaffen een referentiekader voor de bedrijfsrevisor bij het bepalen of er een afwijking van materieel belang in het fusie- of splitsingsvoorstel bestaat:

- materialiteit wordt beschouwd in de context van de algemene informatiebehoefte van gebruikers als een groep. De gebruikers van het fusie- of splitsingsvoorstel worden verondersteld dezelfde te zijn als de gebruikers van de financiële overzichten aangezien dergelijke gebruikers worden verondersteld het fusie- of splitsingsvoorstel te lezen om de financiële overzichten van context te voorzien;
- oordeelsvormingen over materialiteit houden rekening met de specifieke omstandigheden van de afwijking, overwegend of gebruikers beïnvloed zouden worden door het effect van de niet- gecorrigeerde afwijking. Niet alle afwijkingen zullen de economische beslissingen van gebruikers beïnvloeden.

Oordeelsvormingen over materialiteit omvatten zowel kwalitatieve als kwantitatieve overwegingen. Dienovereenkomstig kunnen dergelijke oordeelsvormingen rekening houden met de aard of omvang van de elementen die het fusie- of splitsingsvoorstel behandelt.

De bedrijfsrevisor verkrijgt inzicht in de vennootschappen en hun omgeving, evenals in het toepasselijke boekhoudkundige referentiestelsel¹⁰, om de aspecten van de financiële informatie te bepalen die afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten, en die dus een basis vormen om procedures te definiëren die moeten worden uitgevoerd met betrekking tot deze aspecten.

In de vennootschappen waar er geen commissaris is, houdt de bedrijfsrevisor rekening met deze situatie om de uit te voeren werkzaamheden te bepalen, onder

¹⁰ Inzake het voeren van de boekhouding betreft dit:

- o het wetboek van Economisch recht, artikel III.83 e.v.
- o het KB/WVV;
- o het WVV

Inzake het opstellen van de jaarrekening betreft dit het WVV (art. 3:1) en het uitvoeringsbesluit op het WVV van 29 april 2019.

De betrokken entiteit kan ook onderworpen zijn aan de toepassing van een specifiek boekhoudkundig referentiestelsel.

andere zijn inzicht in het proces van financiële verslaggeving en, indien de bestuursorganen gebruikmaken van toekomstgerichte financiële informatie, in de budgettering.

Dit inzicht kan de bedrijfsrevisor verkrijgen door rechtstreeks de informatie te bekomen bij de bij de fusie of splitsing betrokken entiteiten. Hij kan, in voorkomend geval, ook steunen op de werkzaamheden van de andere bij de fusie of splitsing betrokken bedrijfsrevisor.

Wanneer de bedrijfsrevisor een afwijking van materieel belang vaststelt, bespreekt hij dit met het bestuursorgaan van de betrokken vennootschap. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan te verhelpen, meldt hij dit aan de andere bij de fusie of splitsing betrokken bedrijfsrevisor(s) en vermeldt hij dit in de sectie “conclusie” van zijn verslag.

II. Uit te voeren werkzaamheden betreffende de ruilverhouding

Onder het Wetboek van vennootschappen diende de bedrijfsrevisor te “verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet redelijk is”. Het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereist nu van de bedrijfsrevisor dat hij verklaart **“of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet relevant en redelijk is”**.

De bedrijfsrevisor gaat na in welke mate de ruilverhouding van de aandelen, naar zijn mening, relevant en redelijk.

Een relevante ruilverhouding doelt op een ruilverhouding opgesteld volgens de in het economisch verkeer aanvaarde waarderingsmethoden, dus aangepast aan het voorwerp en aan de situatie.

Een redelijke ruilverhouding houdt een marginale toetsing in.

De wetgever vraagt dat de bedrijfsrevisor zou verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening “*al dan niet relevant en redelijk is*”, niet de juistheid. Zodus kan de bedrijfsrevisor enkel verklaren dat de ruilverhouding ofwel relevant en redelijk is, ofwel niet relevant en niet redelijk is.

Opdat de ruilverhouding, in alle van materieel belang zijnde opzichten, relevant en redelijk zou zijn:

- stoelt de ruilverhouding op ondernemingswaarden, berekend volgens vergelijkbare grondslagen maar in functie van gepaste methoden voor elk van de bij de herstructurering betrokken vennootschappen. De

bedrijfsrevisor gaat na of de door de bestuursorganen gehanteerde methoden gepast en verantwoord zijn. Indien de in de verschillende betrokken vennootschappen toegepaste methoden niet dezelfde zijn of niet op dezelfde wijze worden toegepast, licht de bedrijfsrevisor toe in welke mate deze afwijking verantwoord is door feitelijke omstandigheden. Indien, naar de mening van de bedrijfsrevisor, die verantwoording niet aanvaardbaar is, drukt hij een afkeurende conclusie uit over de ruilverhouding;

- eerbiedigt de ruilverhouding op rechtvaardige wijze de rechtmatige belangen van de meerderheids- én van de minderheidsaandeelhouders; dit veronderstelt met name dat de aandeelhouders geen gevaar lopen om in belangrijke mate te worden benadeeld door de ruilverhouding.

In het kader van de redelijkheid van de ruilverhouding worden de onzekerheden die een van materieel belang zijnde impact hebben op de ruilverhouding mee in overweging genomen.

De omvang van de werkzaamheden is afhankelijk van de activiteiten, de complexiteit en de omvang van de vennootschap evenals van de componenten van de onderliggende waarderingen. Die componenten kunnen betrekking hebben op het eigen vermogen of op andere historische financiële informatie en/of op toekomstgerichte financiële informatie.

De bedrijfsrevisor verkrijgt alle significante inlichtingen van de bestuursorganen, ook van na de afsluitingsdatum van de financiële overzichten, die aan de berekening van de ruilverhouding ten grondslag liggen. (cf. §2.4.7. huidige norm)

Om te bepalen of de ruilverhouding naar zijn mening relevant en redelijk is, spreekt de bedrijfsrevisor zich uit over:

- de verschillende methoden volgens dewelke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld en of deze methoden in het gegeven geval passend zijn;
- de waardering waartoe elke gebruikte methode leidt; en
- het betrekkelijk gewicht dat bij de vaststelling van deze waarde aan deze methoden is gehecht en de wijze waarop die werden toegepast.

Wat de in overweging genomen waarderingmethoden betreft, kunnen de partijen besluiten om slechts één methode toe te passen voor de berekening van de ruilverhouding, vanuit de overweging dat die methode de enige relevante is. (cf. § 2.4.6., tweede lid huidige norm)

De bedrijfsrevisor identificeert de waarderingsmethoden die door elk van de betrokken vennootschappen werden weerhouden. De bedrijfsrevisor gaat na of elke waarderingsmethode of de tussen partijen overeengekomen waardering in het gegeven geval passend is.

De bestuursorganen van de betrokken vennootschappen moeten bepalen welke methoden voor de waardering van de vennootschappen en voor de vaststelling van de ruilverhouding worden aangewend, behoudens indien zij zijn vrijgesteld van de opstelling van een schriftelijk verslag (fusie na vereniging van alle aandelen in één hand) of indien alle vennoten, aandeelhouders en houders van andere effecten waaraan stemrecht is verbonden in elke bij de fusie of de splitsing betrokken vennootschap daarvan hebben afgezien. Die methoden moeten worden toegelicht en verantwoord in het verslag dat de bestuursorganen afzonderlijk opstellen. (cf. § 3.2.2. huidige norm)

Een waarderingsmethode is in principe aanvaardbaar, wanneer zij in de wetenschappelijke of beroepsliteratuur algemeen wordt aanvaard, of wanneer zij voor het voorliggend geval in het bijzonder is geschikt en relevant in de context van de vennootschap¹¹. De waarderingsmethoden dienen geschikt te zijn voor de betrokken vennootschappen, met het oog op het bereiken van de meest relevante ruilverhouding. (cf. huidige norm § 2.4.2)

Wanneer de bedrijfsrevisor de correcte toepassing nagaat van een waarderingsmethode, die gebaseerd is op historische boekhoudgegevens, bepaalt hij op grond van zijn professionele oordeelsvorming, de aard van de uit te voeren werkzaamheden, in voorkomend geval met de aard van een audit, teneinde te bepalen of de gebruikte historische financiële informatie als basis kan dienen voor de berekening van de ruilverhouding die relevant en redelijk is¹².

Om de vergelijkbaarheid tussen de respectieve waarden van de entiteiten te waarborgen:

- moeten de methoden voor het aanpassen aan het huidige prijspeil van de historische kosten bedrijfseconomisch verantwoord en adequaat zijn in de gegeven omstandigheden;
- zullen, indien noodzakelijk, aanpassingen van boekhoudkundige gegevens moeten worden uitgevoerd. In dit verband kan onder meer rekening gehouden worden met de verschillen die voortvloeien uit verschillende

¹¹ Dit omvat het concept van “bedrijfseconomisch verantwoord” dat in §2.4.2. van de huidige norm opgenomen is.

¹² We brengen in herinnering dat de opdracht een *sui generis*-karakter heeft.

waarderingsregels, uit de toepassing van het voorzichtigheidsbeginsel, of uit de wijze waarop de latente belastingen werden behandeld;

- moet de waardering op basis van het vermogen uitgaan van globaal homogene grondslagen die zowel met de belangen van de minderheidsaandeelhouders rekening houden, als met de integratieprognoses van de gefuseerde vennootschappen in het nieuwe bedrijfsgeheel.

(cf. huidige norm § 2.4.4.)

Voorgaande doet geen afbreuk aan het feit dat de waarderingmethodes tussen vennootschappen kunnen verschillen naargelang hun karakteristieken en de sector waarin zij werkzaam zijn.

De commissaris kan zich baseren op de informatie waarvan hij kennis heeft verkregen in het kader van zijn commissarismandaat.

Indien er een ander oordeel dan een oordeel zonder voorbehoud tot uitdrukking werd gebracht in het commissarisverslag over de voorgaande jaarrekening of in het beoordelingsverslag verstrekt bij de voorgaande historische financiële informatie, of indien de vennootschap zich in een aanloopfase bevindt, houdt de bedrijfsrevisor rekening met deze factoren en het effect daarvan op de beoordeling van de toegepaste waarderingmethoden.

De bedrijfsrevisor onderzoekt het betrekkelijk gewicht dat bij de vaststelling van de in aanmerking genomen waarde aan elke methode is gehecht met als doel te concluderen dat de ruilverhouding relevant en redelijk is. De bedoeling van dit onderzoek is te komen tot redelijke ruilverhoudingen zodat geen vennoot of aandeelhouder op significante wijze kan worden benadeeld door deze ruilverhouding. (cf. § 2.4.6. huidige norm)

De bedrijfsrevisor houdt rekening met de maatregelen die door de bestuursorganen werden genomen om het evenwicht in de ruilverhouding te bewerkstelligen. In voorkomend geval bevat het verslag van de bedrijfsrevisor een gepaste toelichting bij deze maatregelen.

Maatregelen die genomen worden om het evenwicht in de ruilverhouding te bewerkstelligen kunnen er bijvoorbeeld in bestaan: de storting van een opleg in geld, de inkoop van eigen aandelen, de uitkering van een (interim)dividend, een kapitaalverhoging, de uitgifte van winstaandelen enz. (cf. § 3.3.3. huidige norm)

Het verslag van de bestuursorganen zet de invloed ervan uiteen op de respectieve rechten van de categorieën van aandelen alsook op de ruilverhouding.

III. Specifieke uit te voeren werkzaamheden wanneer er toekomstgerichte financiële informatie is gehanteerd

Zoals aangegeven in §2.4.5. van de huidige norm kan met “prognoses” worden gewerkt. Hierna wordt aangegeven hoe dit in de praktijk zal worden toegepast. Onderstaande paragrafen vullen met andere woorden voormelde §2.4.5. aan.

In bepaalde gevallen kunnen de bestuursorganen inderdaad gebruikgemaakt hebben van toekomstgerichte financiële informatie bij het vaststellen van de ruilverhouding. Een van de eigenschappen van toekomstgerichte financiële informatie is dat ze verwijzen naar acties en gebeurtenissen die nog niet hebben plaatsgevonden en die misschien niet zullen plaatsvinden.

De bestuursorganen zijn verantwoordelijk voor de veronderstellingen die aan de grondslag liggen van het vaststellen van de ruilverhouding.

De bedrijfsrevisor spreekt zich niet uit over de toekomstgerichte financiële informatie maar beoordeelt deze in functie van de doelstelling van de opdracht, teneinde te bepalen of de gebruikte toekomstgerichte financiële informatie als basis kan dienen voor de berekening van de ruilverhouding die relevant en redelijk is.

Wanneer het bestuursorgaan zich voor de vaststelling van de ruilverhouding gebaseerd heeft op toekomstgerichte financiële informatie, onderzoekt de bedrijfsrevisor de veronderstellingen in het verslag van elk bestuursorgaan op basis van hun best mogelijke schattingen en/of theoretische assumpties. De bedrijfsrevisor beoordeelt aldus of de veronderstellingen redelijk zijn en passend in de gegeven omstandigheden.

Met “passend” wordt bedoeld dat de informatie niet misleidend is en/of het bestuursorgaan toelaat om een beslissing met kennis van zaken te nemen.

De bedrijfsrevisor heeft voldoende kennis van de bedrijfsactiviteiten teneinde te kunnen beoordelen of rekening is gehouden met alle relevante veronderstellingen die voor het opstellen van de toekomstgerichte financiële informatie van belang zijn.

De bedrijfsrevisor zal ook inzicht verkrijgen in het proces van opstelling van de toekomstgerichte financiële informatie bij de vennootschap, bijvoorbeeld door:

- de interne controle- en risicobeheersingsmaatregelen over de processen voor de opstelling van toekomstgerichte financiële informatie en de deskundigheid en ervaring van de personen die belast zijn met de opstelling daarvan in overweging te nemen;
- de aard van de documentatie die door de vennootschap is vervaardigd ter onderbouwing van de veronderstellingen te beoordelen;
- de methoden die zijn gebruikt voor de opstelling en toepassing van de veronderstellingen te beoordelen;
- de nauwkeurigheid te beoordelen waarmee in voorgaande perioden toekomstgerichte financiële informatie is opgesteld en de redenen van belangrijke afwijkingen die daarna zijn gebleken.

In het kader van deze opdracht en wanneer de ruilverhouding is gebaseerd op prognoses, onderzoekt de bedrijfsrevisor de toekomstgerichte informatie teneinde vast te stellen dat:

- de aan de toekomstgerichte financiële informatie ten grondslag liggende best mogelijke schattingen (*“best estimate assumptions”*) in het verslag van elk bestuursorgaan niet onredelijk zijn en, in geval van *“theoretische assumpties”* (*“hypothetical assumptions”*), deze veronderstellingen passend zijn in de gegeven omstandigheden;
- de toekomstgerichte financiële informatie op passende wijze is opgesteld overeenkomstig de in het verslag van elk bestuursorgaan weerhouden veronderstellingen;
- de toekomstgerichte financiële informatie op passende wijze is gepresenteerd en alle veronderstellingen van materieel belang op passende wijze zijn toegelicht in het verslag van elk bestuursorgaan met inbegrip van een duidelijke vermelding of het best mogelijke schattingen (*“best estimate assumptions”*) en/of *“theoretische assumpties”* (*“hypothetical assumptions”*) betreft;
- in voorkomend geval, de toekomstgerichte financiële informatie opgesteld is op dezelfde basis als de historische financiële informatie, met toepassing van adequate grondslagen voor financiële verslaggeving. Deze grondslagen zullen in principe dezelfde zijn als deze die worden gehanteerd voor het opstellen van de jaarrekening, behoudens in het geval van een adequate verantwoording in het verslag van elk bestuursorgaan. In dit laatste geval zal aldus elke wijziging in de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving sedert de laatst uitgebrachte jaarrekening worden toegelicht, alsook de redenen voor de wijziging en het effect daarvan op de toekomstgerichte financiële informatie.

De bedrijfsrevisor beoordeelt in welke mate het steunen op de historische financiële informatie van de vennootschap gerechtvaardigd is en dient, op grond van zijn professionele oordeelsvorming, de aard van de uit te voeren werkzaamheden te bepalen, in voorkomend geval met de aard van een audit, teneinde te bepalen of de gebruikte historische financiële informatie als basis kan dienen voor de toekomstgerichte financiële informatie.

De commissaris kan zich baseren op de informatie waarvan hij kennis heeft verkregen in het kader van zijn commissarismandaat.

De kennis van de historische financiële informatie van de vennootschap is noodzakelijk om te beoordelen of de toekomstgerichte financiële informatie is opgesteld conform de grondslagen die bij de historische financiële informatie worden gebruikt en om als maatstaf te dienen bij de beoordeling van de in het verslag van elk bestuursorgaan gemaakte veronderstellingen. De bedrijfsrevisor zal bijvoorbeeld nagaan of de historische financiële informatie is gecontroleerd of beoordeeld en of deze zijn opgesteld in overeenstemming met het boekhoudkundig referentiestelsel.

Indien er een ander oordeel dan een oordeel zonder voorbehoud tot uitdrukking werd gebracht in het commissarisverslag over de voorgaande jaarrekening of in het beoordelingsverslag verstrekt bij de voorgaande historische financiële informatie, of indien de vennootschap zich in een aanloopfase bevindt, houdt de bedrijfsrevisor rekening met deze factoren en het effect daarvan op de beoordeling van de toekomstgerichte financiële informatie.

In de mate dat er wordt gesteund op toekomstgerichte financiële informatie, betreft de bedrijfsrevisor bij het bepalen van de aard, de timing en de omvang van de uit te voeren werkzaamheden, de volgende factoren in zijn overwegingen:

- de kans op afwijkingen van materieel belang;
- de opgedane kennis bij eerdere opdrachten;
- de mate waarin de toekomstgerichte financiële informatie beïnvloed is door subjectieve factoren van de kant van de bestuursorganen; en
- het adequaat zijn en betrouwbaarheid van de onderliggende gegevens.

De bedrijfsrevisor beoordeelt de herkomst en de betrouwbaarheid van de informatie die ten grondslag ligt aan de best mogelijke schattingen in het verslag van elk bestuursorgaan. Voldoende en geschikte informatie over de onderbouwing van dergelijke veronderstellingen kan worden ontleend aan interne en/of externe bronnen, met inbegrip van een beoordeling van de

veronderstellingen in het licht van historische informatie. Tevens beoordeelt de bedrijfsrevisor of de veronderstellingen zijn gebaseerd op plannen die passen binnen de mogelijkheden van de vennootschap.

Hoewel de omvang van de te verkrijgen onderbouwende informatie over het voornemen van de bestuursorganen een kwestie van professionele oordeelsvorming is, voert de bedrijfsrevisor volgende werkzaamheden uit, voor zover van toepassing:

- een beoordeling van de uitvoering door de bestuursorganen van hun in het verleden uitgesproken intenties;
- een beoordeling van schriftelijke plannen en andere documentatie, met inbegrip van, indien van toepassing, formeel goedgekeurde budgetten, autorisaties of notulen;
- een verzoek om inlichtingen bij de bestuursorganen omtrent hun redenen voor een bepaalde handeling;
- een evaluatie van gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan tussen de datum van de financiële overzichten en de datum van het verslag;
- een evaluatie van de mogelijkheid van de vennootschap om een bepaalde handeling uit te voeren gegeven de economische omstandigheden van de entiteit, met inbegrip van de implicaties van haar bestaande verbintenissen.

De redelijkheid van de gehanteerde veronderstellingen kan afhankelijk zijn van het voornemen en mogelijkheid van de bestuursorganen om bepaalde handelingen uit te voeren. De bestuursorganen documenteren vaak plannen en intenties met betrekking tot bepaalde activa of verplichtingen, en het is mogelijk dat het stelsel inzake financiële verslaggeving dit van de bestuursorganen vereist.

De bedrijfsrevisor houdt bij het evalueren van de redelijkheid van de in het verslag van elk bestuursorgaan gehanteerde veronderstellingen die ten grondslag liggen aan schattingen van de reële waarde onder meer rekening met de volgende punten:

- indien relevant, of en, zo ja, hoe de bestuursorganen marktspecifieke *inputs* hebben opgenomen in de ontwikkeling van veronderstellingen;
- of de veronderstellingen consistent zijn met waarneembare marktomstandigheden en met de kenmerken van het actief dat of de verplichting die tegen reële waarde wordt gewaardeerd;
- of de bronnen van veronderstellingen van marktpartijen relevant en betrouwbaar zijn, alsmede hoe de bestuursorganen de te hanteren veronderstellingen hebben gekozen als er verschillende veronderstellingen van marktpartijen bestaan;

- indien passend, of en, zo ja, op welke wijze de bestuursorganen rekening hebben gehouden met gehanteerde veronderstellingen in, of informatie over, vergelijkbare transacties, activa of verplichtingen.

Schattingen van de reële waarde kunnen zowel waarneembare als niet-waarneembare *inputs* omvatten. Als schattingen van de reële waarde op niet-waarneembare *inputs* zijn gebaseerd, kan de bedrijfsrevisor bijvoorbeeld overwegen hoe de bestuursorganen de volgende zaken onderbouwen:

- de vaststelling van de kenmerken van voor de schatting relevante marktpartijen;
- aanpassingen die de bestuursorganen in zijn eigen veronderstellingen hebben aangebracht om zijn visie weer te geven op veronderstellingen die marktpartijen zouden hanteren;
- of de bestuursorganen de beste informatie die in de gegeven omstandigheden beschikbaar is, hebben verwerkt;
- indien van toepassing, de wijze waarop de veronderstellingen van de bestuursorganen rekening houden met vergelijkbare transacties, activa of verplichtingen.

Als er niet-waarneembare *inputs* zijn, is het waarschijnlijker dat de evaluatie door de bedrijfsrevisor van de veronderstellingen wordt gecombineerd met andere manieren van inspelen op de ingeschatte risico's teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen. In dergelijke gevallen kan het noodzakelijk zijn dat de bedrijfsrevisor andere werkzaamheden uitvoert, zoals het onderzoeken van documentatie ter onderbouwing van de beoordeling en goedkeuring van de schatting door de bestuursorganen.

Bij het evalueren van de redelijkheid van de door de bestuursorganen gehanteerde veronderstellingen kan de bedrijfsrevisor bijvoorbeeld overwegen:

- of afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken;
- of de veronderstellingen onderling afhankelijk en intern consistent zijn;
- of de veronderstellingen redelijk lijken als ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd, hetzij voor de betreffende schatting hetzij voor andere schattingen;
- of, in het geval van schattingen van de reële waarde, de veronderstellingen de waarneembare veronderstellingen in de markt op passende wijze weerspiegelen.

De veronderstellingen waarop schattingen worden gebaseerd, kunnen het door de bestuursorganen verwachte resultaat van specifieke doelstellingen en strategieën weerspiegelen. In dergelijke gevallen kan de bedrijfsrevisor assurance-

werkzaamheden uitvoeren om de redelijkheid van dergelijke veronderstellingen te evalueren door bijvoorbeeld te overwegen of de veronderstellingen consistent zijn met:

- de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden van de vennootschap;
- de intenties van de vennootschap;
- veronderstellingen die in voorgaande verslagperioden zijn gemaakt, indien relevant;
- de ervaring van de vennootschap of eerdere situaties waarmee de entiteit is geconfronteerd, voor zover deze informatie uit het verleden representatief kan worden geacht voor toekomstige situaties of gebeurtenissen;
- andere door de bestuursorganen gehanteerde veronderstellingen in het kader van de geplande transactie.

De bedrijfsrevisor beoordeelt de periode waarop de toekomstgerichte financiële informatie betrekking heeft. De bedrijfsrevisor vergewist zich ervan dat de datum vermeld is waarop de toekomstgerichte financiële informatie werd opgesteld. De bestuursorganen moeten bevestigen dat de veronderstellingen tot op die datum aanvaardbaar zijn, zelfs al zouden de onderliggende gegevens in een eerdere tijdsperiode zijn verzameld.

De bedrijfsrevisor richt zijn aandacht op de vraag in welke mate onderdelen die bijzonder gevoelig zijn voor variaties, een effect van materieel belang hebben op de uitkomsten van de toekomstgerichte financiële informatie. Dit zal de omvang van de door de bedrijfsrevisor te verrichten werkzaamheden beïnvloeden. Eveneens heeft dit effect op de beoordeling door de bedrijfsrevisor van de geschiktheid en het adequaat zijn van de toekomstgerichte financiële informatie.

6. Schriftelijke bevestiging

De bedrijfsrevisor verkrijgt de nodige schriftelijke bevestigingen van de bestuursorganen. Zoals reeds onder de huidige norm het geval is (zie onder meer §2.2.3.), is de bedrijfsrevisor gerechtigd te verlangen dat hem alle ophelderingen en inlichtingen worden verstrekt opdat hij zich een oordeel kan vormen en zich kan uitspreken over de relevantie en de redelijkheid van de ruilverhouding.

De te verkrijgen bevestigingen zijn afhankelijk van de omstandigheden waarin de hypothesen werden weerhouden en het feit dat deze tussen de partijen werden uitgewisseld.

In uitzonderlijke omstandigheden, kan worden overwogen om de opdrachtbrief en de bevestigingsbrief te combineren.

De bedrijfsrevisor bekommt een schriftelijke bevestiging van de financiële overzichten (hierbij inbegrepen de toelichting inzake de rechten en verplichtingen) van de respectieve bestuursorganen die bij de verrichting betrokken zijn. Indien desgevallend geen schriftelijke bevestiging van de bestuursorganen kan worden bekomen, bevindt de bedrijfsrevisor zich in de onmogelijkheid om inzonderheid te verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet relevant en redelijk is. In dit geval formuleert de bedrijfsrevisor normaliter een onthoudende conclusie.

Indien de bestuursorganen één of meer van de gevraagde schriftelijke bevestigingen niet verschaft, zal de bedrijfsrevisor:

- in voorkomend geval de aangelegenheid met de bestuursorganen te bespreken;
- de integriteit van de bestuursorganen te herevalueren, en evalueert hij het effect dat dit kan hebben op de betrouwbaarheid van de (mondelijke of schriftelijke) bevestigingen in het algemeen; en
- de passende actie te ondernemen, met inbegrip van het bepalen van het mogelijke effect op de conclusie in zijn verslag.

De bedrijfsrevisor formuleert een onthouding indien:

- de bedrijfsrevisor concludeert dat er voldoende twijfel bestaat over de integriteit van de bestuursorganen omdat en in zover dat de verkregen schriftelijke bevestigingen niet betrouwbaar zijn; of
- de bestuursorganen geen enkele van de vereiste bevestigingen hebben verschaft.

Twijfels over de integriteit van het bestuursorgaan van de entiteit waar hij als commissaris is benoemd kunnen hem in het kader van zijn wettelijke controle van de jaarrekening, overeenkomstig ISA 580, paragrafen 16 en A24, doen besluiten dat het risico op het geven van een verkeerde voorstelling in de jaarrekening door het bestuursorgaan zodanig is dat de controle niet kan worden uitgevoerd. In een dergelijk geval kan hij overwegen om ontslag te nemen als commissaris.

7. Conclusie en *assurance*-verslag

De bijlagen gehecht aan onderhavige advies actualiseren de bijlagen bij de huidige norm. In het licht van het gewijzigd wettelijk en normatief kader, raadt de Raad van het IBR aan om gebruik te maken van de modelverslagen gehecht aan onderhavige advies.

Onderstaande paragrafen sluiten aan bij het WVV en de evolutie van het beroep van bedrijfsrevisor sinds de huidige norm en bevatten dan ook aangepaste terminologie.

I. Het vormen van de conclusie met redelijke mate van zekerheid

De bedrijfsrevisor vormt naar aanleiding van zijn werkzaamheden een conclusie over de relevantie en de redelijkheid van de ruilverhouding zoals opgenomen in het fusie- of splitsingsvoorstel en over het passend zijn van de toegepaste waarderingsmethoden.

De conclusie van de bedrijfsrevisor over de relevantie en het redelijk karakter van de ruilverhouding dient de vorm aan te nemen van een conclusie zonder voorbehoud of, een aangepaste conclusie, zijnde:

- een afkeurende conclusie; of
- een onthoudende conclusie.

Overeenkomstig §3.3.4., 2de lid van de huidige norm, is een conclusie met **voorbehoud** is gezien het voorwerp, ter zake niet mogelijk, zelfs wanneer de ruilverhouding wordt bepaald op basis van toekomstige rendementsmethoden.

Als de bedrijfsrevisor verwacht zijn conclusie aan te passen, deelt hij de voorgenomen aanpassing en de omstandigheden die tot de verwachte aanpassing hebben geleid aan het bestuursorgaan mee.

De bedrijfsrevisor brengt indien hij een van materieel belang zijnde inbreuk op het boekhoudkundig referentiestelsel vaststelt, die een directe impact heeft op de ruilverhouding, in zijn verslag een afkeurende conclusie tot uitdrukking.

Indien de vastgestelde inbreuk verband houdt met de verrichting maar geen directe impact heeft op de ruilverhouding, vermeldt de bedrijfsrevisor dit in zijn verslag.

Indien de bedrijfsrevisor de commissaris van de vennootschap is, dient hij in het kader van zijn commissarismandaat ook de paragrafen 99 tot en met 101 van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde ISA's inzake de naleving door de vennootschap van de bepalingen van het WVV, toe te passen.

§3.3.4., 3de lid van de huidige norm: De bedrijfsrevisor brengt een **afkeurende conclusie** tot uitdrukking ten aanzien van de ruilverhouding wanneer hij, op grond van de uitgevoerde werkzaamheden, concludeert dat één of meerdere van de methoden als niet redelijk en niet passend moeten worden beschouwd, of wanneer zij op niet correcte wijze werden toegepast.

Een afkeurende conclusie wordt ook tot uitdrukking gebracht in het geval dat de beroepsbeoefenaarbedrijfsrevisor een van materieel belang zijnde onzekerheid identificeert waarmee geen rekening werd gehouden bij het vaststellen van de ruilverhouding, voor zover deze onzekerheid tevens van materieel belang is voor de ruilverhouding.

Overeenkomstig §3.3.4., 2de lid, *juncto* §2.1.2. van de huidige norm kan de bedrijfsrevisor enkel een **onthoudende conclusie** formuleren indien hij niet in staat is geweest om voldoende onderbouwende informatie te verkrijgen met betrekking tot de ruilverhouding en de weerhouden waarderingsmethoden.

Ook indien een te groot deel van de informatie beïnvloed wordt door onzekerheden of indien met de onzekerheden wegens hun aleatoir karakter geen rekening kan worden gehouden en het bestuursorgaan er niet in slaagt om de elementen aan te brengen om de onzekerheden of het aleatoir karakter ervan weg te nemen, is, in het licht van de geëvolueerde normatieve context, een onthoudende conclusie geformuleerd gepast. De ruilverhouding moet immers relevant en redelijk zijn.

De bestuursorganen kunnen bij het vaststellen van de ruilverhouding gebruikgemaakt hebben van toekomstgerichte financiële informatie. Een van de eigenschappen van toekomstgerichte financiële informatie is dat deze verwijst naar acties en gebeurtenissen die nog niet hebben plaatsgevonden en die misschien niet zullen plaatsvinden. Het louter bestaan van deze onzekerheden kan evenwel niet leiden tot het systematisch formuleren van een onthoudende conclusie.

II. Verslag van de bedrijfsrevisor

De bijlagen gehecht aan onderhavig advies actualiseren de bijlagen bij de huidige norm in het licht van het gewijzigd wettelijk en normatief kader.

De bedrijfsrevisor stelt een schriftelijk verslag op naar aanleiding van zijn werkzaamheden. Het verslag wordt gericht aan de algemene vergadering.

Het verslag dient, in onderscheiden secties met passende titel, volgende elementen te vermelden:

- een titel die duidelijk aangeeft dat het een verslag opgesteld in het kader van een voorstel van een fusie of een splitsing betreft;
- de bestemming van het verslag;
- een inleiding die de context van de tussenkomst van de bedrijfsrevisor beschrijft, met vermelding van volgende aspecten:
 - o de identificatie van de betrokken vennootschappen (de benaming, de zetel, het ondernemingsnummer, enz.) ;
 - o de verwijzing naar het fusie- of splitsingsvoorstel met vermelding van de datum van neerlegging ter griffie van de ondernemingsrechtbank door elk van de betrokken vennootschappen;
- de conclusie van het verslag, bevattende:
 - o de conclusie van de bedrijfsrevisor; in deze sectie geeft de bedrijfsrevisor tevens het resultaat van zijn werkzaamheden uitgevoerd op het fusie- of splitsingsvoorstel aan en aan te geven of, in het licht van de informatie waarvan hij kennis heeft, er een afwijking van materieel belang bestaat in het fusie- of splitsingsvoorstel;
 - o de basis voor de conclusie van de bedrijfsrevisor;
 - o in voorkomend geval, een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden;
 - o in voorkomend geval, een paragraaf inzake overige aangelegenheden;
- een beschrijving van de verantwoordelijkheden van elk bestuursorgaan;
- een beschrijving van de verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor, waarbij ook de inherente beperkingen van de reikwijdte van de opdracht worden aangegeven;
- een vermelding dat het verslag werd opgesteld krachtens het toepasselijk wetsartikel, niet mag gebruikt worden voor andere doeleinden en slechts geldig is indien de fusie of de splitsing binnen de 3 maanden volgend op de datum van het verslag wordt uitgevoerd.

Het verslag wordt gedagtekend en ondertekend door de bedrijfsrevisor.

De beschrijving van de context van de tussenkomst van de bedrijfsrevisor gebeurt in algemene bewoordingen, waarbij hij de opdracht die hem is toevertrouwd vermeldt en verwijst naar datum waarop hij werd aangesteld om de opdracht uit te voeren.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden: De bedrijfsrevisor kan het nodig achten in zijn verslag de aandacht te vestigen op een aangelegenheid die is weergegeven of toegelicht in het fusie- of splitsingsvoorstel die op grond van oordeelsvorming van de bedrijfsrevisor van zodanig belang is dat deze van fundamenteel belang is voor het begrip van de gebruikers. In dergelijke gevallen neemt de bedrijfsrevisor een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden in het *assurance*-verslag op. Dit op voorwaarde dat de bedrijfsrevisor voldoende en geschikte onderbouwende informatie heeft verkregen om te concluderen dat de aangelegenheid waarschijnlijk niet leidt tot een afwijking van materieel belang. Een dergelijke paragraaf mag alleen refereren aan informatie die in het fusie- of splitsingsvoorstel is weergegeven of toegelicht.

Paragraaf inzake overige aangelegenheden: De bedrijfsrevisor kan het noodzakelijk achten een andere aangelegenheid te communiceren dan degene die in het fusie- of splitsingsvoorstel weergegeven of toegelicht zijn die, op grond van de professionele oordeelsvorming van de bedrijfsrevisor, relevant zijn voor het begrip van de gebruikers, van de opdracht, van de verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor of van het *assurance*-verslag. Hij doet dit in dat geval in een paragraaf inzake overige aangelegenheden.

In voorkomend geval, vermeldt de bedrijfsrevisor in een paragraaf inzake overige aangelegenheden, de bijzondere moeilijkheden bij de waardering bij de uitvoering van zijn opdracht, zoals vereist door het WVV.

Om misverstanden te voorkomen is het belangrijk dat de gebruiker van het verslag erop wordt gewezen dat het verslag werd opgesteld in het kader van het van toepassing zijnde wetsartikel en het doel dat door dat wetsartikel wordt vooropgesteld. Derhalve kan het verslag niet gebruikt worden in een andere context.

De bestemming van het verslag en de verspreiding ervan worden geregeld door de wet.

Wanneer de bedrijfsrevisor op grond van zijn werkzaamheden een **conclusie zonder voorbehoud formuleert**, geeft hij in de subsectie “conclusie” aan:

- of de door de bestuursorganen gehanteerde methoden zoals opgenomen in het fusie- of splitsingsvoorstel in het gegeven geval passen; tevens geeft hij een conclusie over het betrekkelijke gewicht dat bij de vaststelling van de in aanmerking genomen waarde aan deze methoden is gehecht; en
- of de ruilverhouding naar zijn mening relevant en redelijk is.

Daarnaast vermeldt de bedrijfsrevisor in deze sectie dat er, op grond van zijn werkzaamheden uitgevoerd op het fusie- of splitsingsvoorstel, geen afwijking van materieel belang in het fusie- of splitsingsvoorstel, dat gezamenlijk door de bestuursorganen van de betrokken vennootschappen is opgesteld, te melden is.

De bedrijfsrevisor licht in de sectie “basis voor de conclusie” de waarde toe die aan de aandelen van elk van de betrokken vennootschappen werd toegekend. Hij licht tevens de berekeningswijze van de ruilverhouding die hieruit voortvloeit toe, teneinde vast te stellen in welke mate die relevant en redelijk is.

Wanneer de bedrijfsrevisor op grond van zijn werkzaamheden een **afkeurende conclusie** of een **onthoudende conclusie** formuleert, geeft hij in de subsectie “basis voor de [afkeurende conclusie] [onthoudende conclusie]” een beschrijving van de aangelegenheden die hebben geleid tot een aanpassing van zijn conclusie.

Indien de bedrijfsrevisor een **onthoudende conclusie** formuleert, past hij de sectie betreffende zijn verantwoordelijkheden aan door aan te geven dat hij niet in staat is geweest om voldoende onderbouwende informatie te verkrijgen met betrekking tot de ruilverhouding en de weerhouden waarderingsmethoden nodig voor het formuleren van een conclusie over de opdracht of dat de onzekerheden een te groot deel van deze informatie beïnvloeden

Met confraternele groeten,

Patrick VAN IMPE
Voorzitter

Bijlagen

Bijlage 1 : Tabel met de verschillende bepalingen van het WVV inzake fusies en splitsingen

Wanneer	Keuze Verslag over de ruilverhouding / inbreng in natura	Vennootschappen	(i)vzw's & Stichtingen	Grensoverschrijdende fusie	EU
Fusie door overneming	Ja	12:26	13:3	12:114	15:5
Fusie door oprichting van een nieuwe vennootschap	Ja	12:36, 12:39	13:3	12:114	
Splitsing door overneming	Ja	12:62, 12:65	13:3		
Splitsing door oprichting van een nieuwe vennootschap	Ja	12:74, 12:78, 12:81	13:3		
Gemengde splitsing	Ja	12:91 (+12:6)	13:3		
Splitsing door oprichting van een nieuwe vennootschap met evenredige rechten	Revisoraal verslag inbreng in natura verplicht	12:77, tweede lid	13:3		
Geruisloze fusie	Geen tussenkomst	12:7			
Partiële splitsing	Ja, gelet op de analogie met de gewone splitsing	12:8, 1°			
Geruisloze partiële splitsing	Tussenkomst ¹³	12:8, 2°			

¹³ Aangezien er geen kapitaalverhoging plaatsvindt in de verkrijgende vennootschap, is de verwijzing in artikel 12:62 WVV naar de herleving van de verslaggeving inzake inbreng in natura zonder praktisch nut. In tegenstelling tot de geruisloze fusie (art. 12:53, § 2 WVV) is er echter in geen vereenvoudigde procedure voorzien op grond waarvan er geen bestuurs- en controleverslag is vereist. Een wetgevend optreden lijkt derhalve aangewezen, maar tot zolang kan worden gesteld dat er een revisoraal verslag over de inbreng in natura bij een geruisloze partiële splitsing voorhanden moet zijn. Andere wetsartikelen kunnen van toepassing zijn.

Bijlage 2 - Modelverslag bij fusie of splitsing van vennootschappen

Verslag aan de buitengewone algemene vergadering[en] in het kader van een voorstel van een [fusie] [splitsing] van vennootschap A [met] [in] vennootschap B

Conform artikel [xx] van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, [brengen wij in onze hoedanigheid van commissaris een verslag uit] [werden wij op datum van [XX] door het bestuursorgaan aangesteld als bedrijfsrevisor om verslag uit te brengen] gericht aan de algemene vergadering van [vennootschap X¹⁴] over de relevantie en de redelijkheid van de ruilverhouding zoals opgenomen in het [fusievoorstel] [splitsingsvoorstel]¹⁵ en over het passend zijn van de toegepaste waarderingsmethoden.

Conclusie van het verslag

Conclusie zonder voorbehoud

Op basis van onze werkzaamheden, zijn wij van mening dat

- het betrekkelijk gewicht, dat bij de vaststelling van de in aanmerking genomen waarde aan deze methoden is gehecht, leidt tot een ruilverhouding die relevant en redelijk is; en
- de door de bestuursorganen gehanteerde waarderingsmethoden in het gegeven geval passend zijn.

Bovendien, in het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd op het [fusievoorstel] [splitsingsvoorstel], dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Basis voor de conclusie zonder voorbehoud

Wij hebben onze opdracht uitgevoerd overeenkomstig het in België van toepassing zijnde normatief kader.

Onze verantwoordelijkheden op grond van het in België van toepassing zijnde normatief kader, staan beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de [commissaris] [bedrijfsrevisor / gecertificeerd accountant]”.

¹⁴ Vermeld de identificatie van de betrokken vennootschappen (maatschappelijke benaming, zetel, ondernemingsnummer, enz.)

¹⁵ Verwijs naar het fusie- of splitsingsvoorstel met vermelding van de datum van neerlegging ter griffie van de ondernemingsrechtbank door elk van de betrokken vennootschappen

De waarde die door de bestuursorgaan aan de aandelen van elk van de betrokken vennootschappen werd weerhouden is de volgende: [...] en de methoden volgens dewelke de voorgestelde ruilverhouding is vastgesteld zijn: [...].

Deze leiden tot de volgende berekeningswijze van de ruilverhouding: [...].

Wij hebben de relevante deontologische vereisten die van toepassing zijn op de opdracht nageleefd.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen onderbouwende informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid [van bepaalde aangelegenheden]

[Indien van toepassing]

Overige aangelegenheid

[Indien van toepassing] [Bij de uitvoering van onze opdracht stelden wij volgende bijzondere moeilijkheden bij de waardering vast: ...].

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan van elke vennootschap

Het bestuursorgaan van elke vennootschap is verantwoordelijk voor :

- het opstellen van een [fusievoorstel] [splittingsvoorstel] overeenkomstig artikel [XX] WVV,
- de methoden waarmee de ruilverhouding is vastgesteld,
- het betrekkelijk gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht,
- de waardering waartoe elke methode komt,
- *[indien werd gebruikgemaakt van toekomstgerichte financiële informatie bij het vaststellen van de ruilverhouding: de veronderstellingen die aan de grondslag liggen van het vaststellen van de ruilverhouding,]*
- het vaststellen van de ruilverhouding.

De uitvoering van de opdracht door [de commissaris/de bedrijfsrevisor] zoals hierna gedefinieerd ontslaat het bestuursorgaan niet van haar verantwoordelijkheden.

Verantwoordelijkheden van de [commissaris] [bedrijfsrevisor]

Onze verantwoordelijkheid bestaat erin verslag uit te brengen over het [fusievoorstel] [splittingsvoorstel]. In de context van onze opdracht zijn wij

verantwoordelijk voor het beoordelen of, in het licht van de informatie waarvan wij kennis hebben, het [fusievoorstel] [splittingsvoorstel] een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is.

Onze verantwoordelijkheid bestaat er tevens in een conclusie met redelijke mate van zekerheid te vormen over de relevantie en de redelijkheid van de ruilverhouding zoals opgenomen in het [fusievoorstel] [splittingsvoorstel] en over het passend zijn van de toegepaste waarderingmethoden. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat wij bij het uitvoeren van onze werkzaamheden overeenkomstig naar het in België van toepassing zijnde normatief kader.

Beperking van het gebruik van ons verslag

Dit verslag werd enkel opgesteld uit hoofde van artikel [XX] WVV in het kader van [fusievoorstel] [splittingsvoorstel] en mag niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Dit verslag geldt enkel indien de [fusie] [splitsing] plaatsvindt binnen de 3 maanden volgend op de datum van ons verslag.

[plaats en datum]

Benaming van het kantoor van de bedrijfsrevisor XYZ

[Commissaris]

Vertegenwoordigd door

Naam

[Bedrijfsrevisor]